

RAADSMEDEDELING

Onderwerp
Samenhang in Welzijnswerk

Steenbergen; 5 september 2013

Aan de Raad,

Hierbij informeren wij u over het plan van aanpak "Samenhang in Welzijnswerk". Dit plan van aanpak hebben wij in onze vergadering van oktober 2013 vastgesteld.

Inleiding

Veranderende omgeving:

In de Nederlandse samenleving voltrekt zich een veranderingsproces. Van een verzorgingsstaat waarin de overheid veel voorzieningen garandeerde, groeien we naar een maatschappij met meer eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de burger. Al een aantal jaren blijkt dat de grenzen van de verzorgingsstaat zijn bereikt. Zowel in effectiviteit als in kosten. Met andere woorden: de zorg die wordt ingezet helpt onvoldoende en het wordt veel te duur.

Daarnaast zijn de maatschappelijke vraagstukken complexer geworden. Aandachtvragende situaties hebben vaak samenhang met andere terreinen. Een algemeen welzijnsaanbod beantwoordt niet meer in alle situaties aan de vraag.

Ambities en doelstellingen

De transitie in het sociale domein als gevolg van de 3 decentralisaties, moet de fragmentatie in het ondersteuningsaanbod tegengaan, de omvang en de kosten van de verzorgingsstaat beperken en een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van de participatiesamenleving. Het gaat erom de druk op de specialistische voorzieningen in de tweede lijn te verminderen door vragen van burgers eerder te signaleren in de eerste en nulde lijn en met hen het juiste antwoord/de juiste oplossing te vinden. Wij staan hierdoor in de gemeente Steenbergen voor een nieuwe uitdaging als het gaat om zorg en welzijn, waarbij burgers, organisaties en overheid met elkaar leefbaarheid in de kernen en het welzijn van de mensen die er wonen samen zullen gaan borgen.

Veranderende gemeente:

De afgelopen periode is de gemeente Steenbergen op verschillende beleidsterreinen al volop bezig geweest met het anticiperen op deze veranderingen. Een eerste stap in deze kanteling in denken en doen, was al gezet met de komst van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Met de invoering van deze wet is het *stimuleren van participatie en zelfredzaamheid* van alle burgers de centrale gemeentelijke doelstelling binnen het sociale domein geworden. We werken aan een kanteling naar meer welzijn en minder zorg. Het uitgangspunt hierbij is een integraal beleid waarmee we de positie van onze inwoners willen verbeteren. We willen een betere en goedkopere ondersteuning van burgers bij het

hebben zich op de lokale maat doorontwikkeld en er is een kleurrijk palet ontstaan aan grote en kleine organisaties. Lokaal en bovenlokaal. Gesubsidieerd en eigen initiatief. Met de transitie van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving wordt een andere positie en rol van het welzijnswerk gevraagd. Sinds 2010, na de evaluatie van de eerste 4 jaar Wmo, wordt gesproken over *Welzijn Nieuwe Stijl*.

Voor het welzijnswerk betekenen de transities een heroriëntatie op hun rol en positie in deze veranderende samenleving.

Met het plan van aanpak "Samenhang in Welzijnswerk" willen we met een vernieuwde wijze van werken en samenwerken een samenhangend aanbod van welzijnsactiviteiten organiseren, waarmee de beoogde maatschappelijke effecten worden gerealiseerd. In eerste instantie zullen we samen met de door ons gesubsidieerde welzijnsorganisaties het plan van aanpak verder uitwerken in een uitvoeringsplan. Hiermee zal gewerkt worden aan de realisatie van de meest efficiënte en effectieve organisatievorm. Niet door ons gesubsidieerde aanbieders van welzijnsactiviteiten en –diensten in onze gemeente, alsmede onze burgers zullen hierbij waar mogelijk en nodig betrokken worden.

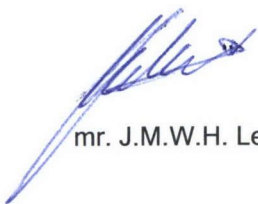
Naast de doelstellingen in de genoemde beleidsnota's zijn de bakens van Welzijn Nieuwe Stijl leidend bij de realisatie van meer samenhang in welzijnswerk:

- o Gericht op de vraag achter de vraag
- o Gebaseerd op de eigen kracht van de burger
- o Direct er op af
- o Formeel en informeel in optimale verhouding
- o Doordachte balans van collectief en individueel
- o Integraal werken
- o Niet vrijblijvend, maar resultaatgericht
- o Gebaseerd op ruimte voor de professional

Het realiseren van meer samenhang in het welzijnswerk en het hiermee op een andere manier organiseren, zal worden uitgevoerd met de bestaande budgetten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. J.M.W.H. Leloux

drs. S.C.C.M. Bolten

zelfstandig participeren in de samenleving op verschillend gebied: maatschappelijke participatie, economische participatie, participatie binnen de eigen leefomgeving en klant- en beleidsparticipatie.

De transities veranderen de rol van de lokale overheid. De gemeente heeft meer bevoegdheden gekregen en daarmee mogelijkheden om richting te geven op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Richting geven door duidelijkheid te scheppen over wat we op de lange termijn willen bereiken ten aanzien van het welzijn van de inwoners van onze gemeente en de ondersteuning van hen die dit (tijdelijk) nodig hebben.

De raad heeft in 2012 en 2013 een drietal documenten vastgesteld en er zijn daarnaast ambtelijk twee onderzoeken uitgevoerd, die van invloed zijn op het welzijnswerk.

In de drie beleidsdocumenten staan de ambities en doelstellingen benoemd die wij in onze gemeente in het sociale domein willen realiseren en de wijze waarop we de subsidieafspraken met de maatschappelijke organisaties die hier een bijdrage aan geven, vorm willen geven. Deze afspraken zijn meer op maatschappelijk effect gericht ipv op activiteiten en diensten. Met het beschrijven van het maatschappelijke effect (outcome) van een bepaalde activiteit of dienst zorgen we voor een koppeling tussen beleid en welzijnsactiviteiten.

1. Met het beleid Wmo-gezondheid leggen we de focus op:
 - Kanteling naar zelf doen en samen doen
 - Leefbare en levendige kernen
 - Gezond leven en bewegen
 - Vangnet op maat
 - Burgerparticipatie

2. Met het welzijnssubsidiebeleid leggen we de prioriteit bij :
 - Zorg voor kwetsbare groepen
 - Bieden van ontwikkelingskansen voor jeugd en jongeren
 - Handhaven/versterken van de sociale infrastructuur
 - Bevorderen van sport en bewegen voor alle inwoners
 - Bevorderen van gezond leven en leefstijl

3. Met de visie transitie sociaal domein is de opdracht van de gemeente om te komen tot een *betere en goedkopere ondersteuning van burgers bij zelfstandig participeren in de samenleving*. Gericht op eigen kracht van burgers, maatwerk, dichtbij de burger, één gezin-één plan-één regisseur-gedachte, en inclusief organiseren van aanbod.

In bijgaand plan van aanpak "Samenhang in welzijnswerk", wordt het welzijnswerk ,de veranderende rol van vrijwilligers, vrijwilligerswerk en de ondersteuning van hen, als één geheel beschreven.

De transitieopdracht in het sociaal domein vraagt van burgers en organisaties een grotere rol en verantwoordelijkheid bij het zorgen voor zichzelf en voor elkaar. Naast de eigen kracht zal ook de kracht van het, al dan niet georganiseerde, sociale netwerk worden gestimuleerd en benut. Welzijn en vrijwilligerswerk zijn hierdoor, nog meer als voorheen, onlosmakelijk met elkaar verbonden. Hoe de rol en positie van vrijwilligers(-werk) precies zal worden vormgegeven is in deze fase van de transitie van het sociale domein nog niet te zeggen. Wanneer we als gemeente de transitie van het sociale domein verder hebben uitgewerkt en vormgegeven kan een keuze gemaakt worden over de wijze waarop we als gemeente ons vrijwilligersbeleid wensen vorm te geven.

Veranderend welzijnswerk

Het welzijnswerk is in 1987, als eerste in het sociale domein, gedecentraliseerd van rijk naar gemeenten. Hierbij is zij onderdeel geworden van de ontwikkeling van het gemeentelijke sociaal beleid. Organisaties